

**Питання для атестації здобувачів вищої освіти
з навчальної дисципліни «Міжнародне право»,
галузь знань 08 «Право»/29 «Міжнародні відносини»,
спеціальність 081 «Право»/293 «Міжнародне право»,
рівень вищої освіти другий (магістерський)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

*на засіданні кафедри міжнародного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 4 від 11.12.2020 р.)*

1. Міжнародне публічне право: поняття, сутність, структура.
2. Історія міжнародного права. Проблема європоцентризму в міжнародному праві.
3. Розвиток сучасного міжнародного права (друга половина ХХ ст. – початок ХХІ ст.).
4. Держава як суб'єкт міжнародного права: критерії державності, міжнародна правосуб'єктність.
5. Визнання держави в міжнародному праві: поняття, види, юридичне значення.
6. Міжнародне правонаступництво держав: поняття, теорії.
7. Міжнародна правосуб'єктність субнаціональних територіальних одиниць (суб'єктів федерацій, автономій, адміністративно-територіальних одиниць).
8. Міжнародна правосуб'єктність народів (націй).
9. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних міждержавних організацій.
10. Міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень.
11. Особливості міжнародної правосуб'єктності неурядових організацій.
12. Міжнародна правосуб'єктність людини.
13. Міжнародний договір як джерело міжнародного права.
14. Міжнародно-правовий звичай як джерело міжнародного права.
15. Загальні принципи права як джерело міжнародного права.
16. Доктрина та рішення судових органів як допоміжні засоби встановлення норм міжнародного права.
17. Міжнародне «м'яке» право.
18. Класифікація та ієрархія норм міжнародного права.
19. Моністична та дуалістична теорії взаємодії міжнародного та національного права.
20. Імплементация норм міжнародного права: поняття і форми.
21. Підстави міжнародно-правової відповідальності держави.
22. Обставини, що виключають протиправність діяння держави.
23. Матеріальна міжнародно-правова відповідальність держав.
24. Нематеріальна (морально-політична) міжнародно-правова відповідальність держав.
25. Міжнародно-правові санкції та контрзаходи.
26. Міжнародно-правові зобов'язання, що виникають у зв'язку із заподіянням шкоди внаслідок учинення дії, що не становить міжнародно-протиправного діяння.
27. Юридичне значення надання згоди Верховною Радою України на обов'язковість міжнародного договору.

28. Стадії укладання міжнародного договору. Реєстрація й опублікування міжнародних договорів.
29. Тлумачення міжнародних договорів: поняття, види, основні правила.
30. Визнання міжнародних договорів недійсними: підстави, юридичні наслідки.
31. правонаступництво щодо міжнародних договорів. правонаступництво України щодо міжнародних договорів.
32. Державна територія: поняття, підстави зміни. Державні кордони.
33. Територіальне верховенство держави: поняття і міжнародно-правовий зміст.
34. Міжнародно-правова оренда державної території.
35. Міжнародно-правовий режим рік. Режим судноплавства по Дунаю.
36. Міжнародно-правовий режим Антарктики.
37. Внутрішні морські води: межі і міжнародно-правовий режим.
38. Територіальне море і прилегла зона: межі і міжнародно-правовий режим.
39. Міжнародні протоки і канали: поняття і міжнародно-правовий режим.
40. Виключна (морська) економічна зона: межі і міжнародно-правовий режим.
41. Континентальний шельф: межі і міжнародно-правовий режим.
42. Відкрите море: межі і міжнародно-правовий режим.
43. Повітряний простір держави та міжнародний повітряний простір: поняття і міжнародно-правовий режим.
44. Міжнародно-правовий режим космічного простору і небесних тіл.
45. Органи зовнішніх зносин держави: поняття і класифікація. Система органів зовнішніх зносин України.
46. Постійне дипломатичне представництво: поняття, функції, правовий статус приміщень, кореспонденції, документів та архівів.
47. Особи, які користуються дипломатичними привілеями та імунітетами. Поняття службового імунітету.
48. Недоторканність та імунітет від юрисдикції держави перебування членів персоналу постійного дипломатичного представництва.
49. Консульська установа: поняття, функції, правовий статус приміщень, кореспонденції, документів та архівів.
50. Особи, що користуються консульськими привілеями та імунітетами. Поняття службового імунітету.
51. Недоторканність та імунітет від юрисдикції держави перебування працівників консульської установи.
52. Дипломатичні й консульські митні та фіскальні привілеї та імунітети.
53. Спеціальні місії: поняття, функції, привілеї та імунітети.
54. Представництва держав при міжнародних організаціях: поняття, функції, привілеї та імунітети.
55. Організація Об'єднаних Націй: цілі діяльності, членство, організаційна структура.
56. Рада Європи: цілі діяльності, членство, організаційна структура.
57. Питання про природність і невід'ємність прав людини та можливість їхнього обмеження в міжнародному праві.
58. Питання про виключну внутрішню компетенцію держав у галузі прав людини.
59. Концепція прав людини за Загальною декларацією прав людини 1948 р. Юридична сила Декларації.

60. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р.: історія прийняття, каталог прав, контрольний механізм.
61. [Перший] Факультативний протокол до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 р.
62. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р.: історія прийняття, каталог прав, контрольний механізм.
63. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. і протоколи до неї.
64. Європейський суд з прав людини: склад, юрисдикція, виконання рішень в Україні.
65. Процедура звернення з індивідуальною заявою до Європейського суду з прав людини.
66. Міжнародно-правовий захист прав дітей.
67. Міжнародно-правовий захист прав жінок.
68. Міжнародно-правовий захист прав національних, етнічних, релігійних і мовних меншин.
69. Міжнародно-правовий захист прав біженців.
70. Конфлікти юрисдикцій держав: поняття, причини, міжнародно-правові засоби усунення.
71. Міжнародне співробітництво в боротьбі з рабством, работоргівлею і торгівлею людьми.
72. Міжнародне співробітництво в боротьбі з катуваннями та іншими жорстокими, нелюдськими або такими, що принижують гідність, видами поводження і покарання.
73. Міжнародне співробітництво в боротьбі з тероризмом.
74. Міжнародне співробітництво в боротьбі зі злочинами проти безпеки цивільної авіації.
75. Міжнародне співробітництво в боротьбі з використанням ядерного матеріалу зі злочинною метою.
76. Міжнародне співробітництво в боротьбі з піратством.
77. Міжнародне співробітництво в боротьбі з незаконним обігом наркотиків і психотропних речовин.
78. Міжнародне співробітництво в боротьбі з організованою транснаціональною злочинністю.
79. Міжнародна правова допомога: поняття, обсяг і умови надання.
80. Екстрадиція в міжнародному праві. Українське законодавство про екстрадицію.
81. Міжнародне кримінальне право.
82. Міжнародне співробітництво в боротьбі з геноцидом.
83. Міжнародне співробітництво в боротьбі з апартеїдом.
84. Міжнародне співробітництво в боротьбі з расовою дискримінацією.
85. Міжнародне співробітництво в боротьбі з військовими злочинами.
86. Міжнародні кримінальні судові органи ad hoc.
87. Міжнародний кримінальний суд.
88. Міжнародна кримінальна відповідальність фізичних осіб.
89. Міжнародно-правове регулювання застосування сили в міжнародних відносинах.

90. Організація Об'єднаних Націй як універсальна міжнародна система колективної безпеки. Повноваження Ради Безпеки і Генеральної Асамблеї у випадку загрози миру або порушення миру.
91. Регіональні міжнародні системи колективної безпеки. Організація Північноатлантичного договору (НАТО).
92. Міжнародно-правовий режим ядерної зброї. Без'ядерний статус України.
93. Міжнародно-правове регулювання вирішення міжнародних спорів.
94. Дипломатичні способи вирішення міжнародних спорів.
95. Міжнародний Суд ООН: юрисдикція щодо вирішення спорів і надання консультативних висновків.
96. Міжнародно-правове регулювання ведення збройних конфліктів. Обмеження засобів і методів ведення війни.
97. Міжнародний захист жертв збройних конфліктів (поранених і хворих, військовополонених, цивільного населення).
98. Комбатанти і некомбатанти: критерії і юридичне значення розмежування. Правовий статус найманців.
99. Міжнародний комітет Червоного Хреста і його права згідно з міжнародним гуманітарним правом.
100. Міжнародно-правове регулювання ведення неміжнародних збройних конфліктів.

**Завідувач кафедри
міжнародного права**

Володимир СТЕШЕНКО